

Budapest Környéki Törvényszék
mint elsőfokú bíróság
15.P.20.089/2020/48.

A Budapest Környéki Törvényszék a Sár és Társai Ügyvédi Iroda (1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 16. II., ügyintéző: dr. Sár Csaba) által képviselt **Csurka Endre István** (2750 Nagykőrös, Abonyi út 60.) I. r. felperesnek **Csurka Eszter** (2750 Nagykőrös, Abonyi út 60.) II. r. felperesnek, **Csurka Dóra** (2750 Nagykőrös, Abonyi út 60.) III. r. felperesnek – a Vitári Ügyvédi Iroda (1011 Budapest, Hunyadi János u. 13., ügyintéző: dr. Vitári Jenő) és a Szabó Noémi Ügyvédi Iroda (1137 Budapest, Szent István krt. 18. II. em., ügyintéző: dr Szabó Noémi) által képviselt **A Művelt Tájékozott Emberért Alapítvány** (1138 Budapest, Népfürdő u. 24-26.) I. r. alperes és a **Mikóczy Zoltán** (2750 Nagykőrös, Abonyi út 60.) II. r. alperes ellen **szerzői és szomszédos jog** iránti perében a bíróság meghozta az alábbi

í t é l e t e t .

A bíróság megállapítja, hogy a II. r. alperes és néhai Csurka István szerződő felek közötti 2011. június 30-i keletű „jogátruházási szerződés” elnevezésű szerződés nem jött létre; míg az I. és II. r. alperes között 2012. november 06-án létrejött ajándékozási szerződés érvénytelen.

A bíróság megállapítja, hogy az I. r. alperes megsértette a felpereseknek, mint szerzői jogutódoknak Csurka István szerzői hagyatékán fennálló többszörözési és terjesztői jogait akkor, amikor a Magyar Fórum című hetilap 2012. április 05-től 2016. március 03-ig terjedő valamennyi lapszámban közzétett Csurka István írásai, illetve publikációi, művei közül 1-1 művet.

A bíróság eltiltja az I. r. alperest a további jogsértésektől, attól, hogy néhai Csurka István műveit a felperesi jogutódok engedélye nélkül bármilyen módon megjelentesse, többszörözze, terjessze.

A bíróság kötelezi a felpereseket, hogy lelevezés terhe mellett rójanak le 15 napon belül 36.000.- (azaz harminchatezer) forint eljárási illetéket.

A bíróság kötelezi az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felpereseknek 15 napon belül 1.939.250.- (azaz egymilliókilencszázharminckilencezer-kettőszázötven) forint perköltséget.

Az ítélet ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül a Fővárosi Ítéltáblához címzett, de a jelen bíróságnál három egyező példányban benyújtandó fellebbezéssel lehet élni.

Budapest Környéki Törvényszék
mint elsőfokú bíróság
15.P.20.089/2020/48.

Felhívja a bíróság a felek figyelmét, hogy ha a fellebbezés csak a teljesítési határidővel kapcsolatos, fellebbezést a másodfokú bíróság tárgyaláson kívül bírálja el. Ha a fellebbezés csak a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, valamint a fellebbezés csak az indokolás ellen irányul, a másodfokú bíróság tárgyalást csak kifejezett kérelemre tart, ennek hiányában a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálja el. A felek a fellebbezési határidő lejártá előtt közösen kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását.

A fellebbező fél számára a jogi képviselet kötelező.

I n d o k o l á s :

Csurka István író, dramaturg, politikus 2012. február 04-én hunyt el.

A felperesek néhai Csurka István gyermekei.

Dr. Sándor Zoltán közjegyző 2013. március 29-én kelt 11056/Ü/470/2012/108. sz. végzésével néhai Csurka István hagyatékát végrendeleti öröklés címén az I. r. alperesnek adta át. A közjegyző által átadott ingóságok között 1. tételszám alatt szerepelt a Csurka Istvánt megillető szerzői jogok – figyelemmel a 2011. június 30. napján Budapesten létrejött jogátruházásra irányuló szerződésre.

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2013. október 15-én kelt 44.Pkfv.634.394/2013/5. sorszámú végzésével a közjegyző végzését megváltoztatta és a hagyatékot törvényes öröklés jogcímén ideiglenes hatállyal a felpereseknek, mint törvényes örökösöknek adta át.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 10.P.94.566/2013/56. sorszámú 2014. december 10-én kelt ítéletében az I. r. alperes azon kereseti kérelmét, melyben annak megállapítását kérte, hogy a Solymáron 2012. január 14. napján Csurka István által aláírt testamentum II. elnevezésű okirat érvényes magán végrendelet – elutasította.

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2015. április 14-én kelt 44.Pf.630.949/2015/8. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyta.

A Kúria, mint felülvizsgáló bíróság a Pfv.I.21.288/2015/6. sorszámú ítéletében a Fővárosi Törvényszék fenti ítéletét hatályában fenntartotta.

2011. június 30-án keletkezett egy jogátruházásra irányuló szerződés, mely szerint Csurka István írásainak bibliográfiája című kiadványban felsorolt műveit, valamint az 1997. és 2011. június 30-a között megjelent valamennyi kötetét, publicisztikáját és egyéb irodalmi műve szerzői, vagyoni és felhasználói jogait a művekhez tartozó valamennyi jogosultságot 10 évre (2011. június 30-tól 2021. június 30.) 5 millió forint ellenérték fejében Mikóczy Zoltánra ruházta át.

A szerződésben szerepel, hogy jelen szerződéssel a szerző a művekhez kapcsolódó valamennyi jogosultságát átruházza a nevezetűre bel- és külföldön. A kizárólagos felhasználói jog magában foglalja kereskedelmi forgalomban való terjesztést és valamennyi felhasználási módot bele értve ebbe a színrevitelt, megfilmesítést, illetve digitális műfelhasználást is, így a felhasználási jogot a

Budapest Környéki Törvényszék
mint elsőfokú bíróság
15.P.20.089/2020/48.

megjelölt időtartam alatt minden korlátozástól mentesen (korlátlan alkalom és példányszám vonatkozásában) gyakorolhatja.

A megállapodásban Csurka István kijelentette, hogy jelen szerződés tárgyát képező művekre az adott időtartamra harmadik személyeknek nem adott és a jövőben sem ad semmiféle felhasználási engedélyt Mikóczy Zoltán hozzájárulása nélkül.

A szerző ahhoz is hozzájárult, hogy a műveihez fűződő valamennyi felhasználási módra kiterjedő jogát akár ingyenesen akár ellenérték fejében a II. r. alperes átruházza a szerződés időtartam alatt.

A szerző ennek alapján harmadik személynek történő engedélyezéssel keletkezett bevétellel arányos valamennyi díjazásáról lemondott.

2012. november 06-án Mikóczy Zoltán a fenti jogátruházásra irányuló szerződéssel megszerzett jogokat ajándékozási szerződés címszó alatt térítésmentesen átengedte az I. r. alperesnek. Az I. r. alperes kuratóriumának elnöke Medveczky Attila ezt az ajándékot elfogadta.

Egyik szerződésen sem szerepelnek tanúk.

Az I. rendű alperes a Magyar Fórum folyóiratban 2012. április 05-től 2016. március 03-ig heti rendszerességgel megjelent számaiban közzé tette Csurka István 1-1 publicisztikáját, művét megjelölve az író személyét.

A Budapesti Nyomozó Ügyészség előtt Nyom.731/2015 sz alatt polgári ügyben elkövetett hamis tanúzás miatt eljárás indult, melyben a „Jogátruházásra irányuló szerződés” lefoglalásra került.

A büntető eljárás során a Budapesti Nyomozó Ügyészség megkeresésére beszerzett Nemzeti Szakértő és Kutató Központ Fizikai és Kémiai Szakértő Intézetének Mikroanyagmaradvány Vizsgálati Osztályának a szakvéleménye azt állapította meg, a jogátruházási szerződésen szereplő nyomtatott szövegrész és a névalírás egymáshoz viszonyított relatív sorrendje – a névalírás festékanyagának nagymértékű fluoreszcens sajátossága miatt- az általuk alkalmazott a raman spektrokópiás módszerrel nem meghatározható.

A jogátruházási szerződés papírfelületén a szövegen kívüli helyeken szabad szemmel látható mikróméretű toner-szemcsék vannak. A mikróméretű toner-szemcsék közül több szemcse megtalálható mindkét névalírás nyomvonalában is.

A Csurka István névalírás nyomvonalában talált szemcsék a kézírás festék-rétege felett vannak, amely alapján megállapítható, hogy Csurka István névalírás előbb került a papírra, mint a nyomtatott szöveg.

Mikóczy Zoltán névalírás az okirat nyomtatását követően került a papírra.

A bíróság a fenti tényállást a peres felek személyes előadása, a becsatolt és beszerzett iratok, továbbá dr. Gál Tamás igazságügyi szakértő szakvéleménye és Károly Istvánné szakértő-tanú vallomása alapján állapította meg.

A felperesek keresetükben egyrészt kérték a II. r. alperes és Csurka István között létrejött jogátruházási szerződés, valamint az I. és II. r. alperes között 2012. november 06-án létrejött ajándékozási szerződés létre nem jöttének és másodsorban az érvénytelenségének a megállapítását.

A felperesek kérték továbbá, hogy a bíróság állapítsa meg a szerzői jogról szóló 1999 évi LXXIV. törvény (Szt.) 94. § (1) pontjának, illetve a 94. § (1), b) pontja második fordulatának megfelelően, hogy az I. rendű alperes megsértette a felperesek, mint szerzői jogutódok Csurka István szerzői

Budapest Környéki Törvényszék
mint elsőfokú bíróság
15.P.20.089/2020/48.

hagyatékán fennálló Szjt. 18. §-ban, valamint 23. § (1). illetve (2) bekezdésében foglalt kizárólagos többszörözési és terjesztési jogait Csurka István írásainak, publicisztikai műveinek a Magyar Fórum című hetilap különböző számaiban felperesek engedélye nélkül történt kiadásával (a művek jegyzékét csatolták). Kérték továbbá a bíróság tiltsa el az I. r. rendű alperest a további jogsértéstől attól, hogy a jövőben Csuka István műveit a jogutód a felperesek engedélye nélkül bármilyen módon megjelentesse.

A jogátruházásra irányuló szerződés és az ajándékozási szerződés létre nem jötte, illetve érvénytelensége körébe előadták, hogy a szerző nem számolt be családjának a megkötött szerződésről, súlyos betegsége és mozgásban való alapvető korlátozottsága miatt sem fogadott a lóversenyen. Életszerűtlen, hogy ilyen tartalommal a jogátruházási szerződést megkötötte volna hiszen nagy gyakorlattal rendelkezett a szerzői jogi szerződések megkötésében ez a szerződés pedig pontatlan és nem értékarányos.

Hivatkoztak arra, hogy Mikóczy Zoltán ellentmondásosan nyilatkozott korábbi bírósági jegyzőkönyvekben, illetve az ajándékozási szerződéssel kapcsolatban is ellentmondó nyilatkozatokat tett, de nem csak ő, hanem dr. Szemes Tamás az I. r. alperes jogi képviselője is másképp nyilatkozott a hagyatéki eljárásban.

Előadták, hogy amennyiben a jogátruházásra irányuló szerződés létrejött akkor az az Szjt. 9. § (3) bekezdése alapján semmis, továbbá, hogy a szerződés fiduciális hitelbiztosítéki kikötésnek minősül és ezért jogszabályba ütközik így hivatkoztak a Ptk. 200. § (1) bekezdésére és a 258. § (3) bekezdésére.

Előadták, hogy ha a jogátruházásra irányuló szerződés semmis, akkor az ajándékozási szerződés is annak minősül.

Kérték, hogy a bíróság utasítsa el az alperesek elsődleges, illetve az Szjt. 36. § (2) bekezdésére alapozott másodlagos hivatkozását.

Az alperesek semmivel nem bizonyították, hogy a szabadfelhasználás feltételei fennállnak. A poszthumusz jogosulatlan kiadást kifogásolják, hiszen a kiadás Csurka István halálát követően kezdődött meg, illetőleg a művek megírása után évekkel történt meg. A művek megírásának és megjelenésének dátuma közötti nagy időeltérés alapján is megállapítható, hogy az alperesek nem a napi eseményekről akarták tájékoztatni a közönséget, hanem Csurka István halála után is népszerűségét kihasználva próbáltak jogosulatlan előnyhöz jutni.

A Csurka István műveinek poszthumusz kiadásával nem közérdeklődésre számot tartó aktuális eseményekről, tényekről tájékoztattak, az I. rendű alperes csupán jogosulatlan előnyt kívánt szerezni, amely nem felel meg a szabadfelhasználás rendeltetésével össze nem férő célnak.

A felperesek kereseti kérelemmel szemben az alperesek egyrészt alanyi, másrészt tartalmi védekezést terjesztettek elő. Arra hivatkoztak, hogy felhasználói szerződés jött létre a II. r. alperes és a felperesi jogelőd között és ezen felhasználói szerződésben foglalt jogokat a II. r. alperes tovább ajándékozta az I. r. alperesnek, így jogosult volt a művek többszörözésére és terjesztésére.

Hivatkoztak arra, mint ahogy a közjegyzői hagyaték átadó végzésben is szerepel Csurka István a Budapesten 2011. június 30-án létrejött Csurka István a jogátruházásra irányuló szerződésben átruházta valamennyi műve, kötete, publicisztikája, szerzői vagyona és felhasználói jogát 10 év időtartamra Mikóczy Zoltán II. r. alperesre.

A közjegyző is a szerzői jogokat a hivatkozott jogátruházásra irányuló szerződésre figyelemmel adta át az örökösöknek és az örökösök csak ezen szerződésben rögzített korlátra figyelemmel

Budapest Környéki Törvényszék
mint elsőfokú bíróság
15.P.20.089/2020/48.

szerezhették meg a szerzői jogokat.

A bírósági ítéletek a közjegyzői hagyaték átadó végzés ezen rendelkezéseit nem módosították. Mivel Mikóczy Zoltán jogosult volt a jogok tovább ruházására, ezeket átruházta a 2012. november 06-án létrejött ajándékozási szerződéssel az I. r. alperesre. Ezen szerződés az Szjt. 42. § (1) bekezdése alapján felhasználási szerződésnek minősül.

Mindezekre figyelemmel kérték a kereset elutasítását arra hivatkozással, hogy a kereset alapját képező művek többszörözésére, terjesztésére szerződés jött létre, amely alapján az I. r. alperes jogszerűen jelentette meg a műveket.

Hivatkoztak másodlagosan az Szjt. 36. § (2) bekezdésében foglaltakra, mivel a felsorolt publicisztikai írások napi eseményekhez kapcsolódó, időszerű gazdasági vagy politikai cikkek, aktuális témákról szólnak, így azok szabadon felhasználhatók.

Hivatkoztak arra is, hogy mivel a felperes által cd-n becsatolt írásoknak csak a címe olvasható jól, így nem elvárható tőle, hogy a bíróság felhívásának cikkenként eleget tegyen.

Nem vitatta, hogy Csurka István művei kiadásával nem napi eseményekről kívánták a közönséget tájékoztatni, hanem azok politikai, gazdasági gondolatokat tartalmazó elemzések, mélyebb tartalmúak, ez teszi időtállóvá az írásokat. Az itt felvetettek a mai napig foglalkoztatják a közönséget és ezek a későbbi aktuálpolitikai eseményeknek is egyfajta magyarázatát jelenthetik.

Ezek a művek információkat, tényeket elemeznek és segítséget nyújthatnak a megjelenéskori konkrét események megértéséhez is.

Álláspontjuk szerint a felsorolt írások összessége szabadon többszörözhető volt, jogsértést nem követtek el, mivel a szerző nevét és a megjelenés eredeti évét is feltüntették.

Hivatkoztak arra is, hogy az örökösök számára sem sérelmes a művek megjelenése, hiszen azzal, hogy ezen cikkeket népszerűsítik, az érdeklődést folyamatosan fenntartják ez az örökösök érdekét is szolgálja.

Hivatkoztak arra is, hogy 2015. április 14-ig joggal bízhatott abban az I. r. alperes, hogy ő a végrendeleti örökös, és a hagyatékba a fent hivatkozott cikkek is beletartoznak, így azok megjelenítése nem minősülhet jogellenesnek.

A felperesek keresete alapos.

Az Szjt. 9. § (1) bekezdése szerint a szerzőt a mű létrejöttétől kezdve megilleti a szerzői jogok – a személyhez fűződő és a vagyoni jogok – összessége.

A (2) bekezdés értelmében a szerző személyhez fűződő jogait nem ruházhatja át, azok másként sem szállhatnak át és a szerző nem mondhat le róluk.

A (3) bekezdés szerint a vagyoni jogok- (4)-(6) bekezdésekben foglaltak kivételével – nem ruházhatók át, másként sem szállhatnak át és azokról lemondani sem lehet.

A (4) bekezdés értelmében a vagyoni jogok örökölhetőek róluk halál esetére rendelkezni lehet.

Az Szjt. 16. § (1) bekezdése szerint szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. E törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.

A (6) bekezdés szerinti jogosulatlan a felhasználás különösen akkor, ha arra törvény vagy az arra jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve

Budapest Környéki Törvényszék
mint elsőfokú bíróság
15.P.20.089/2020/48.

használja fel a művet.

Az Szjt. 17. § a) és b) bekezdése szerint a mű felhasználásának minősül különösen a többszörözés (18- 19. §), és a terjesztés (23. §).

A 18. § (2) bekezdése szerint a mű többszörözésére minősül különösen a nyomtatással megvalósuló mechanikai, figyelmes vagy mágneses rögzítés és másolatkészítés, a hang- vagy képfelvétel előállítása, a sugárzás vagy vezeték útján a nyilvánossághoz történő közvetítés céljára való rögzítés, a mű tárolása digitális formában elektronikus eszközön, valamint a számítógépes hálózaton átvitt művek anyagi formában való előállítása.

A 23. § (1) bekezdése szerint a szerző kizárólagos joga, hogy művét terjessze, és hogy erre másnak engedélyt adjon. Terjesztésnek minősül a mű eredeti példányának vagy többszörözött példányainak a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tétele forgalomba hozattal vagy forgalomba hozatalra való felkínálással.

Az Szjt. 42 §: Felhasználási szerződés alapján a szerző engedélyt ad művének a felhasználására, a felhasználó pedig köteles ennek fejében díjat fizetni.

A Ptk. 205. § (1) bekezdése értelmében a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre.

200. § (1) A szerződés tartalmát a felek szabadon állapítják meg. A szerződésekre vonatkozó rendelkezésektől egyező akarral eltérhetnek, ha a jogszabály az eltérést nem tiltja.

A (2) bekezdés szerint semmis az a szerződés, amely jogszabályba ütközik, vagy amelyet jogszabály megkerülésével kötöttek, kivéve, ha ahhoz a jogszabály más jogkövetkezményt fűz. Semmis a szerződés akkor is, ha nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik.

A becsatolt és tényállásban hivatkozott bírósági ítéletekből a bíróság megállapította, hogy néhai Csurka István törvényes örökösei a felperesek a szerzői művek vonatkozásában is.

Az I. rendű alperes nem vitatta, hogy a keresetlevél mellékletében felsorolt műveket megjelentette.

Az alperesek arra hivatkoztak, hogy a néhai 2011. június 30-án kötött szerződésben valamennyi műve szerzői, vagyoni és felhasználói jogát 10 év időtartamra átruházta a II. rendű alperesre, aki azt 2012. november 6-án tovább ajándékozta az I. rendű alperesnek.

A felperesek hivatkozása kapcsán a bíróság megállapította, hogy a II. rendű alperes a 2013. augusztus 1-jén a Budapesti Rendőr-főkapitányság VII. kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Gazdaságvédelmi Alosztály 01070/3604-61/2012 bü. tanú-meghallgatási jegyzőkönyvében valóban akként nyilatkozott, hogy a szerződés alapján megszerzett jogokat a Csurka István Emlékbizottság részére kívánta felajánlani a néhai síremlékére és az alapítványról hallott, de működését nem ismeri. De ugyanezen jegyzőkönyvben szerepel az is, hogy az alapítvány lenne a legmegfelelőbb személy, hogy megvalósuljanak az emlékbizottság elképzelései, így a II. rendű alperes előadásában ellentmondást nem látott.

A bíróság a felperesi kereseti kérelem kapcsán a felperesek bizonyítási indítványára a szerződés létrejötte, illetve érvénytelensége körében az egyazon iraton lévő, egymással nem érintkező golyóstollal írt kézírásnyomat és a nyomtatás során papírra rakódott tonernyom papírra kerülési

Budapest Környéki Törvényszék
mint elsőfokú bíróság
15.P.20.089/2020/48.

relatív sorrendjének meghatározására vegyész-szakértői bizonyítást folytatott le.

A nyomvonalával egymással nem érintkező névalírás és nyomtatott karakterek papírra kerülésének kronológiai vizsgálata egy magyar szabadalmi bejelentésen alapul, melyet 3 személy jegyez, köztük dr. Gál Tamás szakértő, és a perben szakértő-tanúként meghallgatott Károly Istvánné.

A Raman spektrofotometriás technikával elkészíthető a nyomtatás fekete festékanyagának Raman spektruma, valamint a kézírással készült nyomvonalak különböző kék színű festék anyagainak Raman spektruma, mely spektrumok egyedileg jellemzik a papír felületén lévő felületi festékrétegek kémiai összetételét.

A nyomtatóval készült iratok teljes felületén szabad szemmel nem látható mikro méretű, szabálytalan alakú toner szemcsék vannak véletlenszerű elosztásban elszóródva. A toner szemcsék a névalírások nyomvonaláiban is megtalálhatók.

A Raman spektrum alapján megállapítható, hogy a toner szemcsék felületén található- e golyósíron színezőpaszta, és ez alapján következtetni lehet a sorrendiségre, azaz, hogy a nyomtatás vagy a kézzel írt szövegrész került először a papír felületre. Ha a golyósíron nyomvonalában lévő toner-szemcse felületét a golyósíron színező-pasztája fedi, akkor nyilvánvalóan a tonerszemcse került először a papír felületére és a golyósíronnal történt írás ezt követően. Ha a tonerszemcse felületén színezőpaszta réteg nem mutatható ki akkor a golyósíron nyomvonala került előbb a papírra és a nyomtatás ezt követően történt.

A toner Raman spektruma jellegtelen, a tintáé általában jellemző, így ez alapján megállapítható rétegtrend.

Ha a tinta a 4-5 komponense közül egy fluoreszcencia tulajdonságokkal rendelkezik, akkor ez elfedi az összes többi komponens Raman spektrumát. (Erre hivatkozással nem végeztek több vizsgálatot a nyomozati eljárásban beszerzett szakértői vélemény készítésekor.)

Jelen esetben viszont a toner anyaga nem volt jellegtelen, mivel vasoxidot tartalmazott, aminek jellemző a Raman spektruma és ez 785nm hullámhosszú fénynél megjelent. Bár a tinta fluoreszkált és mivel a felső rétegtrendet vizsgálta a szakértő a toner szemcsék vasoxid okozta csúcsa kimutatható volt. Megállapítható volt, hogy a Csurka István aláírás nyomvonalban talált 12 db mikrométerű toner szemcse felületén nincs tinta, mivel, ha lenne, annak fluoreszcenciát okozó tulajdonsága elfedné a vasoxid okozta csúcsot.

A Csurka István névalírás nyomvonalában talált szemcsék a kézírás festékrétege felett vannak.

Mindezen véleményből a bíróság megállapította azt, hogy a papírfelületen lévő megállapodás nyomtatására később került sor, minthogy oda Csurka István aláírása rákerült volna.

A bíróság így arra a következtetésre jutott, hogy a felperesi jogelőd szerződés kötési akarata az alperesek által becsatolt okirat alapján nem állapítható meg. A Ptk. 205. § alapján, - mivel aszerint a felek akaratának és kölcsönös egybehangzó kifejezésével jön létre a szerződés- azt állapította meg, hogy a felek között a szerződés nem jött létre.

Az ajándékozási szerződésben a II. r. alperes a fenti okiratban hivatkozott felhasználói jogokat ajándékozta tovább. Tekintettel arra, hogy a felhasználói szerződés a bíróság megállapítása szerint

Budapest Környéki Törvényszék
mint elsőfokú bíróság
15.P.20.089/2020/48.

nem jött létre a II. r. alperes a fenti jogokkal nem rendelkezett így az ajándékozási szerződés a Ptk. 200. § (2) bekezdésében foglaltakba, azaz jogszabályba ütközik, így az érvénytelen.

Az alperes vitatta a bíróság által beszerzett szakvéleményben foglaltakat. Egyrészt hivatkozott arra, hogy van azzal ellentétes szakértői vélemény, másrészt hivatkozott arra is, hogy a szakértő nem szabadalmaztatott eljárás alapján hozta meg a szakértői véleményét.

A bíróság beszerezte a büntető eljárás során a Budapesti Nyomozó Ügyészség megkeresésére beszerzett Nemzeti Szakértő és Kutató Központ Fizikai és Kémiai Szakértő Intézetének Mikróanyagmaradvány Vizsgáló Osztályának a szakvéleményét, melyben valóban azt állapították meg, hogy a nyomtatott szövegrész és a névalírás egymáshoz viszonyított relatív sorrendje – a névalírás festékanyagának nagymértékű fluoreszcens sajátossága miatt- az általuk alkalmazott a Raman spektrokópiás módszerrel nem meghatározható.

A bíróság pontosan az alperesi hivatkozás, illetve rendelkezésre álló szakvélemény nyomán idézte a szakértőt és a szakértő tanút is a tárgyalásra és a szakértő tanú is elismerte azt, hogy dr Gál Tamás már azt az általuk korábban kifejlesztett és szabadalmaztatott módszert tovább fejlesztette a fluoreszkáló tollak vonatkozásában.

A szakértő-tanú elismerte azt is, hogy ő ilyen vizsgálatot, mint amit dr Gál Tamás lefolytatott nem végzett. Nem vitatta a szakértő megállapításait, következtetéseit logikusnak találta. Minderre figyelemmel a bíróság nem látott ellentmondást a két szakértői vélemény között.

Az alperes arra is hivatkozott, hogy a szakértő nem szabadalmaztatott módszerrel végezte a vizsgálatot. Ezzel kapcsolatban utal a bíróság az Igazságügyi szakértőkről szóló 1916. évi XXXIX tv. 3. §-ban foglaltakra, mely szerint az igazságügyi szakértő feladata, hogy a hatóság kirendelése vagy megbízás alapján a tudomány és a műszaki fejlődés eredményének felhasználásával készített szakvéleménye függetlenség és a pártatlanság követelményének megtartásával döntse el a szakkérdést és segítse a tényállás megállapítását.

A bíróság mind ebből arra a következtetésre jutott, hogy egy szakértői vélemény nem csak szabadalmaztatott módszerekkel készíthető el, hanem a szakvélemény készítése során fel lehet használni a tudomány újabb megállapításait. Nyilvánvaló előírás az is, hogy a szakvélemény megfeleljen a szakértői törvényben és a Ptk.-ban a szakértői véleménnyel szemben támasztott követelményeknek.

A bíróság azt állapította meg, hogy a szakértő a személyes meghallgatása során adekvátan és jogszerűen megválaszolta a peres felek által felvetett kérdéseket, megmagyarázta a vizsgálati módszerének lényegét, azt a szakértő-tanú is elfogadta. A bíróság sem talált ellentmondást a szakvéleményben leírtak és a szakértő által előadottakban, így az ítélezése alapjául azt elfogadta.

A fentiekre figyelemmel a szakvélemény alapján a bíróság elutasította az alpereseknek az alanyi védekezésében foglaltakat és megállapította azt, hogy az alpereseknek nem volt szerződési jogosultsága Csurka István műveit terjeszteni és többszörözni a Szjt. 18. és 23. § alapján.

Az Szjt. 94. § (1) bekezdés értelmében jogainak megsértése esetén a szerző a jogsértővel szemben az eset körülményeihez képest a következő polgári jogi igényeket támaszthatja:
a) követelheti a jogsértés megtörténtének bírósági megállapítását,

Budapest Környéki Törvényszék
mint elsőfokú bíróság
15.P.20.089/2020/48.

b) Követelheti a jogsértés vagy az azzal közvetlenül fenyegető cselekmények abbahagyását és a jogsértő eltiltását a további jogsértéstől.

A fenti §. alapján a bíróság megállapította a jogsértést és a b) pont alapján eltiltotta az alperest a további felhasználástól.

Az alperes másodsorban tartalmi védekezést is előterjesztett. Hivatkozott az Szjt. 36. § (2) bekezdésében foglalt szabad felhasználás jogára.

Az Szjt. 36. § (2) bekezdése szerint napi eseményekhez kapcsolódó, időszerű gazdasági vagy politikai témákról megjelentetett cikkek vagy e témákról sugárzott művek a sajtóban szabadon többszörözhetők, nyilvánossághoz közvetíthetők – ideértve a nyilvánosság számára történő hozzáférhetővé tételt (26. § (8) bek.) is – feltéve, hogy a szerző nem tett az ilyen felhasználást megtiltó nyilatkozatot. Ilyen felhasználás esetén a forrást – a szerző nevével együtt – fel kell tüntetni.

A szabad felhasználás lehetősége az írott és az elektronikus sajtót egyaránt megilleti, a felhasználás azonban nem sértheti a szerző érdekét. Ez azt jelenti, hogy a műveket egyfelől csak az időszerű, napi eseményekkel kapcsolatos tájékoztatás céljára lehet felhasználni, vagy pedig egyebekben a szerző engedélyére van szükség.

A bíróság tájékoztatta az első rendű alperest, hogy a Pp. 164. §-a értelmében rajta van a bizonyítási teher a vonatkozásban, hogy bizonyítsa, a keresetlevél mellékletében felsorolt és általa sem vitatottan megjelentetett Csurka művek a szabad felhasználás körébe tartoznak, és a műveket a napi eseményekhez kapcsolódva jelentette meg.

A bíróság megállapította, hogy a felsorolt publicisztikai művek az I. rendű alperes általi megjelenítéshez képest 10-20 évvel korábban íródtak, azok Csurka István írói munkásságának részét képezték, így szerzői (jogutódi) engedély hiányában a megjelentetett mű napi eseményekhez való kapcsolódását bizonyítani kell.

Az alperes ezen bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget.

A bíróság megállapítása szerint, az I. rendű alperes tulajdonképpen bízva abban, hogy a Testamentum alapján Csurka István művei vonatkozásában ő minősül örökösnek kezdte el 2012. áprilisától kezdődően minden lapszámban megjelentetni Csurka István műveit.

Mindezen tényből is a bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az alperes elsősorban nem a napi eseményekhez kapcsolódóan közölte ezeket az írásokat, hanem bízva az öröklésben.

Tekintettel arra, hogy a bíróságok lefolytatták a bizonyítási eljárást és megállapították azt, hogy Csurka István műveinek a felperesek a törvényes örökösei a felperesek hozzájárulására lett volna szükség ezen művek közléséhez, és mivel az I. rendű alperes ezzel nem rendelkezett, továbbá a szabad felhasználás jogát sem bizonyította a bíróság a fent hivatkozott §. alapján megállapította a jogsértést, és eltiltotta az I. rendű alperest a további jogsértéstől.

A bíróság nem fogadta el az alperes azon védekezését sem, hogy ezen műveket népszerűsítette, hiszen a jogszabály ezt nem tekinti kimentési lehetőségnek.

Budapest Környéki Törvényszék
mint elsőfokú bíróság
15.P.20.089/2020/48.

A bíróság kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen az rPp. 78. § (1) bekezdése alapján a pernyertes felperes javára a perköltséget fizessék meg, amely a 32/2003. (VIII.22) IM rendelet 2. § (1) bek. a) és b) pontja szerint megállapított ügyvédi munkadíjból (1.173.750.- Ft), a felperes által előlegezett szakértői díjból (759.300.- Ft), valamint megfizetett illetékből (108.000.- Ft) áll.

Budapest, 2021. május 11.

Dr. Koppányné dr. Sági Erika
törvényszéki bíró